

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXVII Nr. 11

KETVIRTADIENIS, GEGUZĖS (MAY) 28, 1987

KAINA 25 c.

Kasdien

Didžioji spauda
Pasmerkia ir išteisina
Vis gi dėlto pradėjo
"Rasistinę gamtosaugą"

Kai prasidėjo kongresinių komitetų apklausinėjimai Irangate aferos dalyvių, tuo pačiu metu didžiojoje spaudoje kilo sensacija dėl siekiančio prezidentinės kandidatūros demokrato Gary Hart susitikimo su artiste. Tarytum svarbiausiu dalyku didlapiuose turėjo būti apklausinėjimai, o ne Gary Hart "pasvetimoteriavimas", bet didžioji spauda rado reikalą savo puslapiuose pirmiejiems antraštėms spausdinti apie Gary Hart ir artistę.

Vadinasi, skaitytojai nepaisykite kokiais neleistiniais suktais ėjimais užsiiminėjo prez. Reagano patikiniai, bet žiūrėkite koks didelis dalykas yra politikieriaus su artiste nuėjimas į lovą!

Ką visa tai reiškia, komentaru nereikia.

Gary Hart buvo stipriausias demokratų partijos perspektyvinis prezidentinis kandidatas. Nors jis mūšėsi į krūtinę, jog nėra svetimoteriautojas, bet masinė informacija jo politinę karjerą be pasigailėjimo nuvarė nuo koto.

Teisybė ar neteisybė, kad jis svetimoteriautojas, dar nėra aišku, bet žmogus daugiau ar mažiau sudemoralizuotas visam gyvenimui. Tuo tarpu kalbant apie prez. Reagano patikėtinius, nepaisiusius įstatymų bei konstitucijos, po apklausinėjimų visi išeis švarutukai.

Nejuokais buvęs prezidentas Trumanas yra pasakęs, kad masinė informacija valstybėje yra trečia valdžia, kuri žmones pasmerkia ir išteisina.

Buvusio Estijoje nacių kolaboranto, karinio nusikaltėlio Karl Linas bila ir jo deportavimas, netgi ir didžiojoje spaudoje sukėlė įvairių komentarų. Vieni tų komentarų buvo duodantys žmonėms proto, kiti — deformuojantys. Tačiau nežiūrint kokie jie buvo, Amerikos milijonams žmonių pasakė, jog šioje šalyje tokių nusikaltėlių, atsibaladojusių pokario metais, yra ne vienas, ne du ir ne trys. Pačios spaudos pranešimais, įtariamų yra mažiausia 500 ir apie pusė šimto jų jau iškeltos bilos, ir numatoma pusė jų bus deportuoti į Tarybų Sąjungą.

Nuomonės, kad šie dvikojai, radę Amerikoje prieglobstį, ramiai baigs senatvės dienas, nepasiteisino. Amerikos teisingumo organai nors pavėluotai ir nelabai noriai, vis dėlto pradėjo juos imti už pakarpos.

United Church of Christ's speciali komisija kelerius metus sekė ir

DIALOGAS: VILNIUS - MILWAUKEE

Prie Dialogo: Vilnius — Milwaukee.

Manau, kad jūsų laikraščio skaitytojams bus įdomu susipažinti su labai savotišku dialogu, kuriame neseniai teko dalyvauti. Tai buvo radijo pokalbis (teisingiau — netgi radijo diskusija) tarp Lietuvos sostinės ir Viskonsino valstijos Milwaukee miesto gyventojų.

Teko ten buvoti prieš gerą dešimtą metų: iki šiol prisimena salyklos ir alaus kvapas, plačiai pasisklidęs po apylinkes, tvarkingi namai, švari aplinka, kažkokia „neamerikietiška“ ramuma. Pasakojo, kad čia gyvena daug ateivių, teisingiau — jau tų ateivių palikuonys — iš Europos, ypač Skandinavijos kraštų.

Kodėl kaip tik Milwaukee? Mat prieš kurį laiką Maskvoje, Sąjunginiame radijuje, viešėjo keletas Milwaukee radijo stoties darbuotojų, kurių pasakojimai, reportažai apie tarybinius žmones sudomino klausytojus.

Taip kilo mintis: o kodėl tarybiniai žmonės patys negalėtų pasakoti apie save? Iš kitos pusės — te amerikiečiai pakalba apie jiems rūpimus ir įdomius dalykus.

Sąjunginio radijo darbuotojai ir pasiūlė, kad toks dialogas būtų surengtas tarp Vilniaus ir minimo Amerikos miesto. Su dideliu malonumu šį pasiūlymą priėmė Tarybų Lietuvos valstybinis televizijos ir radijo komitetas, tuo labiau kad mūsų techninės priemonės kuo puikiau leidžia vesti sudėtingas translacijas, laidas, daryti

susekė, jog Amerikoje yra "rasistinės gamtosaugos". Girdi, yra šimtai šiukšlių savartynų gamtosaugos nekontroliuojamų ir daugiausia jų yra ten, kur netoli gyvena afroamerikiečių ir ispanoamerikiečių telkiniai. Komisijos duomenimis, iš 26 milijonų šalyje afroamerikiečių, 15 milijonų ir iš 19 milijonų ispanoamerikiečių 8 milijonai gyvena palei "gamtosaugos nekontroliuojamus savartynus".

Nenuostabu, kad tarp šių etninių grupuočių yra daugiausia sergančių vėžiu ir kitokiomis katastrofiškomis ligomis, nekalbant jau apie pagydomas ligas. Kaip pavadinti gamtosaugos organų tokį neturtinę žmonių sveikatos nepaisymą, spręskite patys skaitytojai.

S. J. Jokubka

magnetofoninius įrašus. O tai buvo svarbu, juk šį radijo dialogą transliavo (tai vyko lapkričio tryliką dieną) ne tik Milwaukee radijo stotis, Lietuvos radijas, bet ir Sąjunginis radijas — tai milžiniška daugiamilijoninė auditorija.

Kilo kalbos — teisingiau — kalbų problema, ir buvo nuspręsta vartoti visas tris, priklausomai nuo auditorijos. Ir tai kuo puikiau pasiteisino!

Atvirai kalbant, nemaža keblumų sudaro rūpestis, ką būtent kviešti šiam pirmajam dialogui per radiją: norėjosi, kad būtų atstovaujami patys skirtingiausi vilniečiai, kad jie būtų įdomūs ir gerai informuoti pašnekovai, kad juos domintų amerikiečiai. Ką gi, iš mūsų pusės pokalbių „dalyvių spektras“ buvo tikrai įvairus: „Tiesos“ laikraščio redaktorius, rašytojas A. Laurinčiukas, taksivairuotojas I. Ševiakovas, gydytojas E. Gaidamonis, studentė H. Kuleša, M. K. Čiurlionio meno mokyklos dešimtokė smuikininkė D. Stulgytė, vienas Lietuvos profsąjungų vadovų R. Baltrušaitis...

Dialogas parodė, jog neapsirikome, kviesdami tokį įvairų būrį: milvokiečius domino tokia gausybė dalykų, kad jų smalsumą patenkinti galėjo tik skirtingiausių profesijų atstovai.

Beje, kartu su mumis dialogą su amerikiečiais vedė Sąjunginio radijo darbuotojai Igoris Čarikovas, su kuriuo man teko dirbti Jungtinėse Amerikos Valstijose, New Yorke. Igori, manau, gal kas nors iš jūsų prisimenate: jis yra buvęs „Laisvėje“, „Vilnyje“, kartu su manimi bendravęs su kitais Amerikos lietuviais. Kitas svečias iš Maskvos — Viktoras Ščerbakovas, kuris taip pat gerai žino amerikietiško gyvenimo realijas.

Tačiau įdomiausia, aišku, patys klausimai ir atsakymai į juos. Jie dar kartą įrodė tai, kas jau seniai žinoma: tarybiniai žmonės apie amerikiečius žino žymiai daugiau nei amerikiečiai apie mus. Tuo galima paaiškinti ir naviokus klausimus apie mūsų galimybes ir teises, apie gyvenimo realijas. Lenkų kilmės milvokiečiai teiravosi, kodėl, girdi, „persekiojamos profsąjungos ir tautinės mažumos“... Mūsų radijo studijoje buvusi lenkaitė Henrika Kuleša, kuri studijuoja polonistiką Vilniaus pedagoginiame insti-

Trumpai

— Seattle, Wash., mieste Romos katalikų bažnyčios kai kurie dvasininkai ir valstijos seimelio atstovai pademonstravo nepasitenkinimą popiežiaus patvarkymu atimti iš pažangiųjų nuotaukų arkivyskupo Raymond Hunthausen vyskupiją.

— Norėdami sukelti fondą kampanijai už ginklų išaldymą, Detroito taikos šalininkų grupuotė gegužės 9 dieną buvo suruošusi taikos eitynę Belle saloje.

— Žymus pažangietis Harry Belafonte, pavišėjęs savaitę Kuboje, sako, jog JAV yra gėda, kad turi su Kuba nutraukusi kultūrinis santykius.

— New Yorke universiteto kancleris Joseph Murphy kongresmanus paragino užgirti įstatymo projekta, pagal kurį kolegijose galėtų mokytis gaunančių socialinio aprūpinimo pašalpas vaikai ir atmetusių prez. Reagano sumanytą sumažinti studentams paramos fondą daugiau kaip bilijonu dolerių.

— Anglijoje Bradford universiteto taikos šalininkai atmetė N A T O šalių nuomonę, kad joms reikalingas branduolinis ginklas.

tute, pasiūlė pašnekovams pakalbėti tomis temomis lenkiškai, de-ja, jie tos kalbos nemokėjo, nors diskutavo lenkiška tematika.

Kaip mums pranešė iš Milwaukee, tenykštei auditorijai didelį įspūdį padarė profsąjungų darbuotojo Romo Baltrušaičio pasakojimas. O kalbėjo jis apie mūsų gyvenimo problemas: apie tai, kad vis dar trūkstanta gerų butų, kad garantuotas darbas kartais veda prie jo nevertinimo, kad privolamas mokslas tam tikrai daliai jaunimo sukelia per daug lengvą pozūrį į gyvenimą ir t. t., ir pan. Tai buvo nauja amerikiečiams, nauja, matyt, ir ir atsakingo profsąjungų darbuotojo atvirumas. Beje, noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad šis atvirumas pastaruoju laikotarpiu mūsų visuomenei yra vis būdingesnis...

Romas Baltrušaitis, de-ja, turėjo pasakyti dar daugiau dalykų, nustebinusių amerikiečius: pavyzdžiui, kaip tarybinių profsąjungų darbuotojas, jis negautų vizos į Jungtines Valstijas.

Iš tolumo Milwaukee į Vilnių ataidėjo ir lietuviškas balsas: tenykšteje radijo studijoje buvo iš Madison miesto specialiai šiam dialogui atvykęs profesorius Alfredas Sennas. Jis teiravosi... apie „Žalgirio“ krepšininčių rungtynes ir Šabonio sveikatą. Išties galinga tarptautine žmonių bendravimo forma yra sportas! Ir, be jokios abejonės, — radijas...

Šiuo radijo dialogu susidomėjimas Vilniuje buvo didžiulis. Apie jį plačiai rašė spauda, pasakojo radijas. Televizijos ir radijo komitete aidėjo telefono skambučiai.

Tai buvo pirmas tokios rūšies bandymas. Manome, kad labai vykęs ir nuoširdus — tegul ir labai skirtingų tiek pažiūromis, tiek padėtimi — žmonių dialogas.

Jonas Lukoševičius

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$15.00; Chicago \$17.00; Canada, and other foreign countries — \$20.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS — 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Ar ir kitus taip uoliai gins, kaip gynė Karl Liną

Kad Amerikoje naujoji išeivija ir įsikūrusios čia jos kolonijos yra užsikrėtusios naci-fašistiniais dvikojais, neginčijamas faktas. Kiek jų į čia pokario metais atsibaladojo drauge su padoresniais dypukais — sunku pasakyti. Bet kad atsibaladojo nemažai, reikia tik atsiminti pirmąsias imigracijoje jų dienas. Vargu ar buvo nors vienas pažangiečių lietuvių kultūrinis renginys, kad jie tada jo nepiketavo. Ir piketavo visur, ir Chicagoje, ir New Yorke, Clevelande, ir daug kur kitur. Kas neatsimena, kaip jie daužydavo pažangesniųjų žmonių namų langus, sienas aptepliodavo antikomunistiniais šūkiams. „Vilnies“ redaktorių Leoną Prūseiką buvo chuliganiškai išpuolė einanti gatve. Clevelande kaip žvėrys puolė sumušti „Laisvės“ redaktorių Antaną Bimbą ir t. t. Terorizavo jie ir su jais atvykusius padoresnius dypukus, kad ir pasyviai nepritarančius jų naci-fašistiniam ekstremizmui.

Dabar to nebėra. Dauguma jų dasiprotėjo, kad Amerika, tai ne nacistinė Hitlerio Vokietija ir ne fašisto diktatoriaus Smetonos Lietuva. Naci-fašistiniai šturmavimai, langų daužymai, sienų tepiojimai, pažangesniųjų žmonių gatvėse užpuldinėjimai duonos neduoda. Bet jie visai dar neišnyko. Kai kurie, paskatinti iš šalies, dar papiketuoją kultūringesnių dypukų renginius, į koncertų sales per langus įmėto akmenų, suprantančių dypukų, kad Lietuvoje istorijos rato negalima bus pasukti atgal, namų sienas dar pateploja ir degutu.

Giminingos šiems naci-fašistiniais dvikojams „vaduotojų“ organizacijos bei jų laikraščiai nuo jų neatsiriboja, už pinigų ar iš įsitikinimo, vis pučia į baigiančias surūdyti naci-fašistines dūdas. Pavyzdžiui, kai justicijos departamento OSI (Office of Special Investigation) susekė tarp tų dvikojų keletą įtariamų nacistinių nusikaltėlių, „vaduotojai“ puolėsi susektuosius ginti kaip savo artimuosius. Gindami nusikaltėlių estą Karl Liną nuo deportacijos „Drauge“ net per visą puslapį įdėjo skelbimą ir, girdi, „Jei OSI atiduos estą Karl Liną sovietams, jie atiduos ir Kazimierą Palčiauską, Juozą Kungį, Antaną Virkutį, Motiejų Katinauską, Joną Klimavičių, Vytautą Gutauską ir kitus pabaltiečius... Mūsų kiekvieno pareiga yra protestuoti prieš asmenų deportaciją į Sovietų Sąjungą“, skelbime ragino.

Ar šiuos „Drauge“ paskelbtame garsiname suminėtus OSI „atiduos Tarybų Sąjungai“, dar nežinia.

Gegužės 4 d. laidoje žurnalas „Newsweek“ pažymi, jog po nusikaltėlio esto Karl Linas gal bus lietuvis Liudas Kairys, Vakarų Vokietijos pilietis Reinhold Kulla, latvis Boleslavs Maikovskis, buvęs Kauno burmistras Kazys Palčiauskas ir kažkoks Conrad Schellong. Kadangi žurnalas „Newsweek“ nėra tuščių sensacijų žurnalas, tenka laukti, kad tiems dvikojams giminingiems „vaduotojams“ teks paprakaituoti juos ginant bei gelbstint teismuose nuo deportacijos.

Gėda Amerikos paštui

Praeitais 1986-uosius metus Jungtinės Tautos buvo paskelbusios taikos metais. Per ištikus metus visuose pasaulio kraštuose vyko taikos demonstracijos, konferencijos, simpoziumai, susirinkimai, diskusijos, svarstymai. Per visus 1986-uosius metus daugelyje pasaulio šalių pasakyta šimtai ir tūkstančiai paskaitų taikos klausimais. Arba kas pas mus Amerikoje neatsimena maratoniškos „Taikos eitynės“ nuo Los Angeles per visą šalį iki pat Washingtono!

Konferencijos, susirinkimai, demonstracijos už taiką ir kitokie ėjimai supolitizavo milijonus ir šimtus tūkstančių žmonių kovai už taiką.

Didelį vaidmenį taikos reikalui suvaidino išleisti taikos temomis paštų ženkleliai, primenantys adresatams Jungtinių Tautų paskelbtuosius taikos metus ir koks didelis žmonių troškimas, kad pasaulyje būtų taika. Pavyzdžiui, Wallis ir Funtuna, nedidelių salų paštas išleido daugtūkstantiniu tiražu ženklelį su nupieštu balandžiu, nešančiu laišką, ir parašu: „Pašto pasiuntinys taikai“. Argentinos paštas išleido ženklelį su nupiešta vėliava, vaizduojančia žodį „Paz“ (Taika). Centro Afrikos respublikos paštas išleido ženklelį nupieštą kaip pasaulio tautos laiko apkabinusios Žemės kamuolį, o virš jų skrenda taikos balandis, Singapūro paštas išleido su nupieštu Žemės kamuoliu ir aplink jį skrendančiu balandžiu ir apačioje parašu: „Singapūrai taika yra ne tik nebuvimas konfliktų ir karų. Taikos turiniu yra gera valia, žmonių supratimas vienu kitų. Taiką ugdo socialiniai ir kultūriniai santykiai, taipgi prekybiniai ir ekonominiai ryšiai tarp pasaulio šalių“.

Ne tik vienas Singapūras tokia mintimi išleido pašto ženklelį Jungtinių Tautų paskelbtiems taikos metams pažymėti. Tokiomis mintimis išleido pašto ženklelius daugiau kaip 100 pasaulio šalių paštai, neišleido tik JAV ir rasistinės Pietų Afrikos paštai, storai pabrėžia „People's Daily World“ bendradarbis A. B. Abraham.

Gėda ir didelė gėda ignoruoti pasaulio tautų troškimą taikos. Amerikos paštas tokiu nepaisymu taikos pasirodė, jog pučia į prez. Reagano karinės politikos dūdą, kuria pasipiktinusi ir piktinasi visa Amerikos pažangioji liaudis.

IŠEIVIŠKA KULTŪRA LIETUVOJE

1. UŽSIENIO LIETUVIŲ KNYGOS „VYTURYJE“

„Vyturio“ leidykla ruošia spaudai JAV gyvenančių lietuvių rašytojo Antano Vaičiulaičio pasakų knygą. Jos pagrindą sudaro rinktinė „Auksinė kurpelė“, išleista 1957 m. Dalis kūrinių parenkama ir iš kitų A. Vaičiulaičio knygų — iš „Mano mažoji sesuo“, „Gluosnių daina“ ir pačios naujosios „Vidurnaktis prie Seimenos“. A. Vaičiulaičio rinkinį sudaro pati leidykla. Su autoriumi dėl jo knygos išleidimo susitarta, kai jis pernai viešėjo Lietuvoje ir buvo „Vyturio“ svečias.

Leidyklos direktorius J. Vaitkus, „Gimtajame krašte“ rašdamas apie „Vyturio“ planus, paminėjo visą eilę išeivijos autorių, kurių knygas norėtų išleisti. Tarp jų — ir Australijoje gyvenantį Vytautą Janavičių, kurio apysaka antikine tema „Pakeliui į Atėnus“ gali būti naudinga Lietuvos jaunimui. Todėl „Vyturyje“ numato leisti ir šią knygą, kuri kadais, prieš ketvirtį šimtmečio, išėjo Australijoje suvenyriniu 200 egzempliorių tiražu. „Vyturyje“ jau ima ruošti leidybai ir šią knygą.

Be to, leidyklą sudomino brolių Jono ir Adolfo Mekų pasakos, kurių tris knygeles jie išleido dar būdami Vakarų Vokietijos stovyklose karo pabėgėliams.

Tad greta „Vagos“ užsienio lietuvių grožinės literatūros leidimą Lietuvoje pradeda dar viena leidykla.

2. PARAIŠKA ISTORIKO VEIKALUI

„Mokslo“ leidykla, pernai parūpinusi Marijos Gimbutienės knygą „Baltai priešistoriniais laikais“, gavę paraišką dar vienam išeivių leidiniui išleisti. Prof. Vytautas Merkys pasiūlė „Mokslo“ išspausdinti istoriko Vinco Trumpos veikalą „Baltija, Napoleonas ir Amerika“, kurį 1973 m. A. Mackaus knygų fondas išleido Čikagoje. Leidykla paraišką priėmė ir kny-

gą įtraukė į savo planus. Numatyta, jog knygai įžangą parašys ir redaguos V. Merkys. Siemet knygos rankraštis pateks į leidyklą, tai galima tikėtis, jog nereikės per daug ilgai laukti, kada pasirodys knyga. Kaip žinoma, istorijos temomis parašyti veikalai Lietuvoje yra vieni iš greičiausiai išperkamų. Tuo tarpu Čikagoje kukliu tiražu išleista V. Trumpos knyga neišparduota per 15 metų. Tad sugrįžimas knyga į gimtąjį kraštą išeivijos istorikui yra pats tvirtiausias ir išpūdingiausias.

„Mokslo“ leidykla tikisi gauti dar vieną išeivių autoriaus knygą — M. Gimbutienės yra pasižadėjusi parašyti apie senosios Europos kultūrą.

3. LIETUVOS RAŠYTOJŲ KVIETIMU

Jau tapo tradicija, kad kasmet „Poezijos pavasario“ knygoje spausdinama užsienio lietuvių kūryba — jai skirtas specialus skyrelis „Pirmoji publikacija“. Tačiau pastaraisiais metais šiose knygoje pradėta spausdinti kartu ir daugiau išeivijos autorių, jeigu tik jie pareiškia pageidavimą dalyvauti eilėrašciais drauge su Tarybų Lietuvos autoriais viename leidinyje.

Platėjantys išeivijos poetų kontaktai su Lietuvos rašytojais „Poezijos pavasaryje“ sužadino mintį pasikviesti užsienio lietuvius dalyvauti ir pačiose šventėse, drauge su Lietuvos poetais skaitant kūrybą, lankantis įvairiose krašto vietose, kur kviečiami „Poezijos pavasario“ dalyviai. Lietuvos tarybinių rašytojų vadovybė siemet pasiuntė į JAV pirmuosius pakvietimus kai kuriems išeivijos rašytojams dalyvauti „Poezijos pavasario“ renginiuose.

Pratešiant šiuos kontaktus, numatyta kviešti užsienio lietuvius rašytojus ir į Maironio gimimo 125-ųjų metinių minėjimą Lietuvoje.

Kazys Vilnietis

PATRIOTIZMO IŠVIRKŠČIOJI PUSĖ

Prieš 50 metų, svarstant Lietuvos seime įstatymo projektą dėl bausmės Lietuvos piliečiams, kurie vyktų į Ispaniją dalyvauti pilietiniame kare, tautininkų atstovas Pakalniškis taip kalbėjo: „Labai sveikintina, kad valdžia ėmėsi iniciatyvos šitą įstatymą patiekti norint visokiems nuotykių išekotojams uždrausti įvažiavimą į Ispaniją. Kas mane betgi nepatenkina, tai įstatyme nurodytoji bausmė. Aš siūlau įstatymo projektą pakeisti ta prasme, kad vietoj 6 mėnesių arešto būtų 2 metai sunkių darbų kalėjimo“.

Pakalniškis labai įdomiai argumentavo savo siūlymą: Lietuvos ūkininkai esą „nusiskundžia“, kad jiems trūksta darbo rankų... 170 tūkst. bedarbių jie kažkodėl nelaikė darbo rankomis. Kai Lietuvos fašistai ėmė steigti koncentracijos stovyklas, irgi o matuojama tuo pačiu matu: reikia izoliuoti kitaminčius, nes jie... atitraukia žmones nuo darbo... Tokia buvo melu paremta tautininkų politika. Ji tarnavo vieninteliam tikslui — palaikyti policinį „tvirtos rankos“ režimą. Faktiškai — remti įsigalintį Europoje nacionalsozializmą.

Mūsų dienomis daug išeivijoje pasakys: tai seniai praėję laikai. Neteiskime dar ir dar sykių, kuriems reikėjo valdyti mažą valstybę labai nepalankiomis tarptautinėmis sąlygomis ir t. t. Aišku, nėra prasmės dabar kaltinti

ti atskirus asmenis. Daug sunkiau suvokti, kaip iki šiol išeivijoje neatmirė pati vadizmo idėja. Idėja, kuri istoriškai susikompromitavo ne tik Lietuvoje... Jau kuris laikas šia linkme eina B. Kemežaitė ir jos žurnalėlis „Tautos gyvybė“. Paradoksas: pati leidėja pasisako už „stipresnės nacionalinės minties“ straipsnius prieš kosmopolitizmą ir už „stiprų politinį tautinį spaudos organizavimą“, tačiau tikrovėje yra kiek kitaip. Juk ir Lietuvos seimo atstovas Pakalniškis anuomet „gynė“ Lietuvos ūkininkų interesus, rūpinosi grynai lietuviškais reikalais, o iš tikrųjų pataikavo tarptautiniam fašizmui. Taip ir B. Kemežaitė, kuri žodžiais — už tautiškumą, o iš tikrųjų pataikauja visų tautybių revanšistams, spausdinama savo leidinyje keistus straipsnelius apie neatliktus vokiečių fuirerio gerus darbus... Taigi „stipriojo tautiškumo“ idėjinė kryptis išeivijoje egzistuoja. Tai faktas. Egzistuoja kaip idėjinė-politinė mūsų išeivijos krizės reiškinys. Jeigu kas galvoja kitaip, teprisimena ikikarinis Lietuvos politikas, sumte stūmusius į prarają irgi po stipriojo tautiškumo vėliava.

J. Sakinis

— Indijos užsienio reikalų ministerija „Garbės medaliu“ apdovanojo Pietų Afrikoje kalinamą už negrų lygias teises Nelson Mandelą.

Vilnis, 1987 m. gegužės 28 d.

KAS RAŠYTA 1917 METAIS "TIESOJE" APIE AMERIKOS LIETUVIUS

1917 m. balandžio 12 d. Petrograde (dab. Leningrade) pasirodęs revoliucinis lietuvių laikraštis „Tiesa“ netrukus užmezgė ryšius su JAV lietuviams ir jų periodika.

Jau aštuntajame „Tiesos“ numeryje buvo įdėti „Kovos“ laikraščio ir „Naujosios gadynės“ žurnalo skelbimai. Per „Tiesos“ laikraštį buvo galima užsisakyti tokius Amerikos ir kitų kraštų lietuvių leidinius, kaip „Kova“, „Laisvė“, „Rankpelnis“, „Naujoji gadynė“, „Moterų balsas“ (žr. „Tiesa“, 1917, Nr. 22).

Savo ruožtu „Tiesa“ siuntinėta į Ameriką ir ją skaitė tos šalies lietuviai. „Tiesos“ redakcija 1917 m. Nr. 17, išdėsciusi laikraščio leidimo sunkumus, pageidavo susilaukti JAV lietuvių materialinės ir moralinės paramos. „Mes neabejojame, — rašė „Tiesa“ tame numeryje, — kad įgysime pasitikėjimo tarptautinių revoliucinių Amerikos socialistų eilėse“.

Siekdama tokio pasitikėjimo, „Tiesa“ 1917 m. dažname numeryje skelbė medžiagą iš JAV lietuvių ir jų spaudos gyvenimo. Laikraštis per kelis numerius plačiai dėstė iš Amerikos Rusijon grįžusio įžymaus revoliucionieriaus V. Kapsuko paskaitą „Kaip Ameri-

kos darbininkai žiūri į Rusijos revoliuciją“. V. Kapsukas teigiamai vertino Lietuvių socialistų sąjungos (LSS) internacionalines pozicijas: anot jo, LSS „visuomet, kiek galėdama, rėmė ir remia Rusijos revoliuciją“ (žr. „Tiesa“, 1917, Nr. 12).

„Tiesa“ ne kartą 1917 metų skiltyje yra atpasakojusi „Kovos“, „Laisvės“ straipsnius. Ji, pvz., pritarė „Kovos“ laikraestyje paskelbtam L. Prūseikos straipsniui Pirmojo pasaulinio karo klausimu (žr. „Tiesa“, 1917, Nr. 15). „Tiesos“ redakcija pabrėžė nuopelnus kairiųjų JAV lietuvių socialistų sluoksnių, kurie remia, laikraščio žodžiais, „revoliucinius Rusijos ir Lietuvos socialdemokratų“ (žr. „Tiesa“, 1917, Nr. 9). „Tiesos“ publicistai kritikavo „Naujienu“ ir „Keleivio“ oportunistines pozicijas (žr. „Tiesa“, 1917, Nr. 13).

„Tiesa“ informavo apie Amerikos lietuvių darbininkų literatūros draugijos atsiųstą Rusijos lietuviams knygą (G. K. Kirkpatricko „Karė-ko dėlei“ ir kt.).

Prieš 70 metų prasidėjusi „Tiesos“ ir JAV pažangiųjų lietuvių bendravimo tradicija toliau ir iki šiol ugdoma ir puoselėjama.

Tiesletis

NACIONALINĖS SANTARVĖS POLITIKOS SUNKUMAI AFGANISTANE

Šių metų pradžioje Afganistano Demokratinės Respublikos vyriausybės paskelbta nacionalinės santarvės politika apima vis didesnius šalies visuomenės sluoksnius. Vykdamas nacionalinio susitaikymo politiką, šiuo metu respublikos valdymo organuose dirba 4 buvusių prieš tai vyriausybės ministrai, 2 buvę antivyriausybinių kariuinių grupuočių vadovai, 35 nepartiniai asmenys paskirti ministrų pavaduotojais. Daugelis buvusių kontrrevoliucinių grupuočių vadovų tapo apskričių nacionalinio susitaikymo komisijų nariais. Iš kalėjimų paleisti 5000 suimtųjų. Šalyje įvesta privaloma karinė tarnyba ir sutrumpintas jos laikas kareiviams ir karininkams.

Nacionalinio susitaikymo politiką palaiko daugelis genčių Afganistane. Jai neseniai pritarė beludžių genčių vadai. Vazirų gentis, kuri gyvena Pakistano pasienyje, savo iniciatyva sudarė 500 žmonių būrį valstybinei sienai saugoti. Šiuo metu valstybinė susitaikymo komisija veda derybas su 450 ginkluotųjų grupuočių. Dalis jų pareiškė, kad sutinka su ginklu rankose prisijungti prie vyriausybės kariuomenės.

Afganistano vyriausybė kariuomenę griežtai prisilaiko paliaubų, kurios yra paskelbtos 6 mėnesių laikotarpiui. Tuo tarpu dušmanų gaujos vien tik per pusantro mėnesio nuo paliaubų pradžios daugiau negu 700 kartus jas pažeidinėjo. Daugelis jų veiksmų yra nukreipti prieš taikius gyventojus. Vienas iš tokių pavyzdžių — kontrrevoliucijos gaujų suorganizuotas sproginas fermoje netoli Kandagaro miesto. Jo metu žuvo dešimt vaikų nuo 2 iki 12 metų amžiaus. Reikia paminėti, kad pastaruosiu metu Jungtinės Amerikos Valstijos smarkiai padidino tiek finansinę, tiek ir karinę pagalbą kontrrevoliucijos jėgoms. Karinė pagalba vykdoma visais įmanomais kontrabandos metodais.

Šiandien JAV taktika Afganistano klausimu aiškiai veidmainiška. Iš vienos pusės reikalaujama, kad vyktų derybos tarp Afganistano ir Pakistano, iš kitos pusės visokiais būdais kludoma pasiekti susitarimą. Vos tik paskutiniame Vilni, 1987 m. gegužės 28 d.

Ženevos derybų raunde tarp Afganistano ir Pakistano buvo pastebėtas progresas, Vašingtone tai iš karto buvo įvertinta kaip „diplomatinė sukytė“.

Padėtis Afganistane šiandien sudėtinga. Antivyriausybines jėgas dar gana stiprios. Pagrindinių kontrrevoliucijos grupuočių vadeivys atsisako dalyvauti nacionalinio susitaikymo procese. Jas visokeriopai remia Afganistanui priešiškos vyriausybės. Tačiau realus gyvenimas daro savo. Afganistano liaudis pavargo nuo broližiško karo. Vis daugiau žmonių supranta, kad nacionalinio susitaikymo politika — vienintelis realus kelias į taikų ir ramų gyvenimą.

A. Grigėnas

PAPRASČIAUSIA — SUMELUOTI

Daug pasikeitimų, persitvarkymų vyksta Lietuvos gyvenime. Kaip reaguoja į juos išeivijos propaganda? Daugiausia — nutylėjimais. Kodėl? Kad ši spauda neatspindi daugumos nuomonės? Kad pernelyg uždara, provinciališka? Beje, izoliacija nuo svarbiausių Lietuvos įvykių — išisenėjusi jos liga. Mėgstamiausias jos motyvas — Maskvos pinklės, Maskvos ranka... Žinoma, tai nerimta.

Komentuodamas vieną „Svyturio“ žurnale pasirodžiusį gana sodrų straipsnį apie inžinierius, J. Vaičeliūnas „Draugo“ dienraštyje taip rašė: „Iš duotų davinų matyti, kaip komunistiniame rojuje vargsta žmonės net su aukštųjų mokslu“. Autoriaus išvada visiškai nepagrįsta, nes tokiai išvada „Svyturio“ žurnalistas jokių „davinų“, kaip nelietuviškai išreiškė Vaičeliūnas, nedavė. Jis išanalizavo padėtį ir pateikė savo pasiūlymus. Jeigu ponas Vaičeliūnas įdėmiau sektų Tarybų Lietuvos spaudą, rastų gal ir piktesnių straipsnių, griežtesnės kritikos ir būtinai sužinotų tokios analizės svarbiausią tikslą — siūlyti būdus negerovėms pašalinti, kitaip tariant, dirbti darbą, o ne tuščiai purkštauti.

Atsiliepė iš „Laisvosios Europos“ radijo redakcijos Bronys Rai-

„DEMOKRATIJA“ ČILĖJE

Pinočetas:
— Aš suteikiu jums daug teisių...
Juozo Bulvydo piešinys

Atsisveikinant su vakarykšte diena

Tarybų šalis šiandien įžengė į visiškai naują savo vystymosi etapą — to neginčija niekas. Rusiški žodžiai „glasnostj“, „perestrojka“, reiškiantys viešumą ir persitvarkymą, tapo pažįstami daugelio šalių žmonėms. Beveik visi vienbalsiai pripažįsta, jog štai jau antri metai Tarybų Sąjunga ryžtingai žengia demokratizavimo keliu, konkrečiais darbais, o ne žodžiais įrodydama, jog viešumas bei kritika neturi draudžiamų zonų ar ribų.

Tačiau tvirtinti, jog šiandien Lietuvoje, pučiant gaviems persitvarkymo vėjams, kritika jau susilaukė savojo „aukso amžiaus“ būtų gana rizikinga. Bet didelė tiesos dalis tame yra — užtenka paskalaidyti respublikinę, miestų ar rajoninę spaudą. Kovoju su ilgai varginusia stagnacija, biurokratija, socialine korozija, įvairiais paradiskumo pasireiškimais, valstybinės ir partinės drausmės pažeidimais, nėra veiksmingesnio vaisto už kritiką, už tiesų ir atvirą paprastą žmogaus žodį, ištartą ne puse lūpų, o visu balsu. Kritikuok, bet būk konstruktyvus, nurodyk išeitį iš susidariusios padėties. Nesivaikyk didaus sensacijingumo, nesimegak neperovėmis, nesiek konjunktūrinių tikslų, analizuok blogybių priežastis — tik tada susilauksi šimtaprocentinio visuomenės pritarimo, tik tada atneši jai realios naudos...

Kartu negalima nepastebėti, jog dar ne vienas užima taip patogų pašalinio stebėtojo vaidmenį, lūkurioja būgštaudami, jog po kurio laiko viskas sugrįš į senąsias, įprastines vežes. Tai irgi natūralu — ilgametis atotrūkis tarp žodžių ir darbų negalėjo praeiti be pėdsakų. Ir štai rezultatai — sociologų duomenimis, Maskvos žmonėse kiekvienas penktas apklaustasis pareiškė nematęs reikalo ką nors viešai kritikuoti — girdi, jokio rezultato tai neduos...

Tačiau likusių keturių nuomo-

la. Nesigilindamas į Tarybų Lietuvos gyvenimo realijas, jis negaišina klausytojo ir skuba pranešti, kad „tai būdingas laikotarpis, kai Sovietų Sąjungoje aiškiai dabar regim kažkokį rūgimą...“ Jeigu „aiškiai“, tai kodėl — „kažkokį“? Ar negalima konkrečiau atsakyti į savo klausimą?

Antitvarkinės bangos nešamas, Bronys Raila ne sykį savo komentare paprasčiausiai sumeluoja. Iš inercijos ir iš nežinojimo. Pavyzdžiui, kad ir kalbėdamas, jog Vakarų radijo stocių laidos dabar net pastiprintai trukdomos.

V. Liaška

nė visiškai prieštaranga! Būtent jie aktyviai įsijungė į kovą su blogybėmis, rašo į spaudą, kelia viešumon visus neigiamus reiškinius, skiria tam didžiausią dalį savo jėgų bei laiko. Būtent jų dėka tarybinė visuomenė keičiasi ne dienom, o valandom, būtent jų dėka persitvarkymo procesas nuolat gilėja ir intensyvėja.

Akivaizdžia šio dvasinio visuomenės keitimosi iliustracija šįmet tapo mažųjų draminių kolektyvų, Lietuvoje vadinamų meninėmis agitbrigadomis, respublikinis konkursas. Nežinantiems paaiškinsiame, jog meninėse agitbrigadose vaidina įvairių kolektyvų scenos meno mylėtojai, kurių programas sudaro pusvalandiniai skečiai, feljetonai, parodijos, farsai, išjuokiantys konkrečias vietas įstaugos ar profesijos negeroves. Šįmet laimėjusiųjų prizines vietas koncertas truko ne vieną dieną — balandžio pirmąją, kad kaip būdavo ligi šiolei, o visas tris. Tris dienas Vilniaus respublikiniuose Profesinių sąjungų kultūros rūmuose aidėjo juokas bei dekingų žiūrovų aplodismentai. Konkurso dalyvių motto tapo šie prancūzų satyriko Nikolo Bualo žodžiai: „Narsi tiesa pagimdė kitąsyk satyrą, pasauliui nesąncią vien gėrio geismą tyrą“. Šakių agitbrigada „Kriukis“, Silutės „Sikšnosparnis“, Vilniaus centrinės universalinės parduotuvės „Nojaus laivas“, Pasvalio „Optimistai“, Telšių „Zydrųji magija“ — iš viso 14 laureatų ir 7 diplomantai be jokių atsiprašėjimų pliekė prisitaikėliškumą, popierizmą, dvasinį tingulį bei sotų miesčioniškumą. Ir nei vienas žiūri narys nestabdė jų už rankovių, nei vienas nepriminė, jog viskam yra ribos, jog reikia žinoti saiką... Kritika tikrai tapo mūsų gyvenimo norma — tuo dar kartą įsitikino visi atsargieji ir apsidraudėliai, o teisybei saiko apskritai nėra...

Balandžio 1 dieną — melagių dieną — estafetę iš meninių agitbrigadų parėmė 75 Pabaltijo kariškaiūristai, Vilniaus dailės fondo salone atidarę tradicinę trienalę „Homo sapiens-5“. Linksmą ir prasmingą juoką gausiems žiūrovams kėlė mūsų lengvąją pramonę vaizduojantis nuogas karalius, šypsojosi jie iš garsiojo Hofmano pasakų žiurkiagaudžio, savo stebuklinga dūdele išviliojusio iš miesto... visus alkoholinius gėrimus... Pagrindinis trienalės prizas — „Auksinis dantis“ — šįmet atiteko žinomam Lietuvos karikatūristui Andriui Cvirkaui...

Kazys Bagdonavičius

3

PROTESTAVO PASAULIO VISUOMENĖ

1926 m. gruodžio 17 d. Lietuvoje įvyko fašistinis valstybės perversmas. Vienu iš žiauriausių teroro aktų buvo keturių įžymių Lietuvos Komunistų partijos veikėjų — Karolio Poželos, Juozo Greifenbergerio, Kazio Giedrio ir Rapolo Čarno sušaudymas gruodžio 27-ąją.

Pažangioji pasaulio visuomenė griežtai pasmerkė reakcinio perversmo organizatorius, protestavo prieš darbininkų judėjimo vadovų nužudymą.

Tarybų Sąjungos darbo žmonės pirmieji ėmė protestuoti prieš reakcinės buržuazijos terorą Lietuvoje. Maskvoje, Leningrade, kituose miestuose įvyko mitingai ir vakarai, skirti Lietuvos komunistų atminimui. Daug protesto laiškų, telegramų, susirinkimų bei mitingų rezoliucijų buvo atsiųsta į „Pravdos“ ir kitų centrinių laikraščių redakcijas.

Protesto judėjime aktyviai dalyvavo Vokietijos darbo žmonės. Masiniai susirinkimai ir demonstracijos įvyko Drezdene, Hanau, Hamburge, Lietuvos pasienio miestuose. Laikraščio „Die Rote Fahne“ pranešimu 1927 m. sausio 10 d. Berlyno Vėbervyzės aikštėje susirinko apie 20 tūkstančių vokiečių darbininkų.

Prieš kruviną fašistų terorą protestavo Čekoslovakijos, Anglijos, Prancūzijos, Suomijos, Bulgarijos, Lenkijos darbo žmonės. Vakarų Europos pažangiosios inteligentijos atstovai, tarp jų žymus prancūzų rašytojas Anri Barbiusas, anglų darbininkų judėjimo veteranas Tomas Manas ir daugelis kitų, telegramoje Lietuvos vyriausybei rašė: „Keturių darbininkų nužudymas už jų įsitikinimus, areštai ir barbariškas elgesys su tūkstančiais

darbininkų ir valstiečių už jų politines pažiūras sukelia protestą visų kultūringų ir progresyvių žmonių...“

Į pasaulinę protesto kampaniją prieš tautininkų ir klerikalų piktadarybes Lietuvoje aktyviai įsijungė pažangieji JAV lietuviai. Čikagoje, Niujorke, Bostone, Monteloje, Norvude, Lovelyje, Vusteryje, Klivlende, Pitsburge, Senande ir daugelyje kitų miestų buvo sudaryti antifašistiniai komitetai, kurie organizavo susirinkimus ir mitingus. Juose masiškai dalyvavo lietuviai darbininkai bei kitų tautybių darbo žmonės. Antifašistines kalbas sakė V. Andrulis, F. Abekas, A. Bimba, R. Mizara, L. Prūseika, A. Taraška ir kiti. Priimtos protesto rezoliucijos buvo skelbiamos „Laisvės“ ir „Vilnies“ laikraščiuose.

Tomis juodosios reakcijos dienomis JAV lietuviai komunistai sukūrė specialų Lietuvos darbininkų rėmimo komitetą, kuriam vadovavo F. Abekas, V. Paukštys, K. Petrikenė ir kiti. Šis komitetas organizavo aukų rinkimą. Vien 1927 m. buvo surinkta 10 759 doleriai Lietuvos darbininkų judėjimui remti. Amerikiečių aukos buvo panaudotos fašistinio teroro aukoms šelpti, taip pat įrengti nelegaliai spaustuvei, kurioje buvo spausdinami antifašistiniai atsisaukimai ir laikraštis „Šalin fašizmas“.

Didžiulė protesto kampanija pasaulyje ryšium su keturių Lietuvos darbininkų klases sūnų nužudymu buvo reikšminga tarptautinio proletariato parama Lietuvos darbo žmonėms jų kovoje už ateitį, ji sutrukdė įvykdyti ne vieną karo lauko teismo mirties nuosprendį.

R. Čepas

Meilė iš toli

Pernai Čikagoje iš spaudos išėjo Bronio Railos knyga „Tave mylėti tegalima iš tolo“ (radijo prakalbos į Lietuvą 1983—1985). Žiūrėti irgi iš tolo, knyga kaip knyga. Arčiau pasidomėjus, jau kyla abejonių: toji meilė kažkokia keista... Sutinkame: daug ką mylėti galima iš tolo. Bet B. Railos kūriniai — ne meilės apybraižos, ne.

Jau pirmųjų prakalbų tonas gan simptomatingas. Autorius pristato klausytojui Dž. Orvelo apysaką „Gyvulių fermą“. Tai fermai B. Raila tuojau suranda adresą: Tarybų Sąjunga... Animalistinis palyginimas, sutikime, ne itin draugiškas, na, stačiai be meilės ir tolimai tėvynei Lietuvai, kuri yra viena iš Tarybų Sąjungos respublikų.

Bet autorius „myli“ Lietuvą ir iš arčiau, paliesdamas vieną kitą jos gyvenimo sluoksnį. Deja, labai paviršutiniškai. Pavyzdžiui, straipsnelis, pavadintas „Tautos vertybių drumstimas“, apie Lietuvos kraštotyros ir paminklų apsaugos draugiją. Jis rašo: „Vieton rimtų darbų programų, priešakin išlindo draugijos tikrųjų tikslų ir uždavinių iškreipinėjimas ir mokslinę vertę menkinantis partijos propagandinių uždavinių įmaišymas“.

Kasmet apsilankau „Zemaitės“ kolūkyje, kur kraštotyriminkų iniciatyva įrengtas Zemaitės memorialinis muziejus. Netoli — garsieji Poškos baubliai, irgi prižiūrimi vietos entuziastų. Tokių atmintinų vietovių, globojamų kraštotyriminkų, Lietuvoje labai daug. Kur čia B. Raila įžiūri „vertę menkinančius uždavinius“? Ar ne pats pastabų autorius, tenuskaitinėdamas atskirus pasisakymus

Lietuvos spaudoje, čia smarkiai klysta ir menkina? Beje, jis prisimena ikikarinčius laikus. Prisimena šaunius „jaunučius moksleivius“, tarp kurių ir jis, pasirodo, buvo, talkininkavo surašinėjant vietovardžius, dainas, patarles, aprašant „kokį piliakalnį“. Tai kokį piliakalnį konkrečiai aprašė? Gal dabar visiems primintų? Ak, jau būsime pamiršę: B. Railos meilė Lietuvai — tikrai iš tolo, tikrai iš labai toli... Ne nuo šiandien, kaip natyti. O gal meilė Vilniui — amžinajai lietuvių sostinei — artimesnė? Literatūrinės temos? Okiniai pasiekimai ir problemos? Ne ir ne! Apie viską B. Raila turi savo kieką išankstinę nuomonę. Stačiai netikėtina, kaip gali rasti žurnalisto knyga apie tai, ko jis paprasčiausiai nėra matęs — regėjęs... B. Raila taip aiškina... „Jaučiu, kad dvasiškai man būtų tiesiog nepakeliama vykti gimtinėn, nes susidurčiau ne tik su politiniais, bet ir su man skaudžiais dvasiniais varžtais.“ Kas tuos varžtus jautriajam radijo prakalbų autoriui priveržtų tiesiog Vilniaus aerouoste, ne neklausiam... Taip įsibaiminus, žinoma, belieka iš toli „mylėti“. Ir būkime atviri vėl: ne Lietuvą mylėti, o apmokamą tarnybą prie „Laisvosios Europos“ radijo mikrofonų.

— Apklašinėjus prancūzus, 72 procentai jų nori, kad buvęs Lyon mieste gestapininkas, karinis nusikaltėlis Klaus Barbie būtų nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

— Kai Toledo, Ohio mieste paskelbė, jog Radison viešbučiui liepos 1-ąją dieną reikės 240 darbininkų, prisistatė daugiau kaip 4.000 norinčių gauti darbo.

Trumpi komentarai

Kartais spaudos rašinys taip smagiai pats kalba už save (ir pasako, ko jo autorius visiškai ne nesiruošė pasakyti), kad jokie ilgesni komentarai nereikalingi.

Ir, deja, kiekvienais metais tokių rašinių veiksmų-vaduo-tojų spaudoje vis daugiau. Trūksta bendradarbių, temų, idėjų...

Jei norite tuo įsitikinti — pavytikime drauge kai kuriuos leidinius.

Autorius

JEI NE KARALIAI, TAI — BENT SENATORIAI

„Draugas“ mėgsta semtis stiprybės iš praeities. Dar daugiau: pagal praeitį išmoko kurti šaunius planus ateičiai. Tą liudija ir ši citata iš V. Dambrovos rašinio:

„Jei praeity Lietuva yra davusi kitoms didelėms valstybėms net karalius, tai šiandien Lietuvos iš-eivija gali duoti senatorius, gene-rolus, ministrus ir diplomatus“.

O kodėl ne? Jei ne karalius — tai bent juokdarius. Pagaliau jų jau davė. Ar susipažinę su K. Bobelio kalbomis ir raštais?

SUVEDUS DVI NUOMONES

Pats naujusias ateivis į šią pa-dangę S. T. Kondrotas dosniai da-lija interviu — matyt, jaučia, kad ta paklausa gali greitai nuslūgti. Viename jų jis ne tai didžiuoja-si, ne tai guodžiasi:

„Aš esu paliktas visiškai pa-čiam sau. Tai yra gana neįprasta tokia būseną. Iš vienos pusės ma-loni, iš kitos pusės net ir keisto-ka. Niekam absoliučiai nėra gal-voj, ką aš darysiu, kaip aš gyven-siu, kur aš eisiu...“

Problema, kur eiti, S. T. Kond-rotui labai gražiai ir elegantiškai išsprendžia garsusis daktaras J. Adomavičius:

„Eik ir nusišlapink, net bažny-čioje, koncerte ar svečiuose būda-mas“.

(Žr. „Draugas“, skiltis „Kelias į sveikatą. Pajėgumo ugdymas. Jonas Adomavičius, M. D.).

APIE NUSIMINĖLIUS

„Tėviškės žiburiai“ daug rašo apie Tėviškę, rašo ir apie kelio-nes į Lietuvą. Štai vienas pavyz-džių:

„Ten nuvykęs keletui dienų, užuot atsigaivinęs, pavargsta, užuot pradžiugęs, nuliūsta, pama-tęs tikrovę, patenka į depresiją ir grįžta namo beveik ligonis.“

Lietuvoje tikėjosi rasti tėvynę, bet nerado... rado... liūdesį, nuo-vargį, baimę, nuolatinį rūpestį“ — ir dar daugybę kitų bausių dalykų,

jei tikėsime „Tėviškės žiburiams“. Tačiau gal tai atsitiktinis išpū-dis? Jausdamas, kad gali kilti ši dvejonė, laikraštis ją išsklaido šitai-p:

„Tą liudija daugelis išėivių, ku-rie NEKARTĄ YRA LANKĘSI LIETUVOJE“. Tikrai savotiški tie Kanados lietuviai. Lietuvoje jie nuliūsta, nuvargsta, susirūpina, visą laiką jaučia įtemptą baimę, kone suserga, ir VIS DĖLTO NE KARTĄ LANKOSI LIETUVOJE!

Matyt, čia reikia kalbėti ne apie nusiminčius, bet apie nusi-rašiusius „Tėviškės žiburius“.

VISKAS LIETUVISKAI

P-lė Čepėnaitė susijaudinusi ra-šė „Akiračiuose“ apie Marquette Park apylinkes:

„Tie, kurie gyvena Čikagoje ir šukasi apie Marquette Park, Jau-nimo centrą, neįunta, kaip ypatinga yra jų aplinka. Niekur kitur už Lietuvos sienos turbūt nėra to-kios gatvės, kaip 71-oji, kurioje gali pavalgyti, apsipirkti, pasigy-dyti, pasidėti savo santaupas ir net būti palaidotas lietuvių kal-ba“.

Visa tai tiesa. Ir dar daugiau: kaip tik čia gali būti tikrai lietu-viskai iškeiktas, apstumdytas, iš-koliotas (žr. patriotinės spaudos tarpusavio diskusijas).

J. L.

SENI ŽMONĖS SAKO...

Koks bus birželis, toks bus ir gruodis.

* * *

Rūkas slėniuose — į gerą orą.

* * *

Nustojo čiulbėti paukščiai — keisis oras.

* * *

Raudonas vakarinis saulėlydis — į vėją; šviesiai geltonas — į lietu.

* * *

Giedra vasara, pusė bėdos, lie-tinga — visas badas.

* * *

Jeį dangum slenka nedideli bū-riniai debesys ta pačia kryptim, kur vėjas pučia, — oras gerės.

* * *

Vidurdienį vėjas stiprėja, pava-kary nurimsta — lauk gero oro.

* * *

Laukia kaip gervė giedros.

* * *

Dūmai pažeme driekiasi — kei-sis oras, kyla aukštyn — bus gied-ra.

* * *

Plunksniniai debesys iš vakarų lietu neša.

* * *

Blogą orą pranašauja kuosas.

VIS SUNKIAU IR SUNKIAU...

Juozas Bulvydo piešinys

Vilnis, 1987 m. gegužės 28 d.

● Vilniaus 9-ojoje vidurinėje mokykloje atidaryta vaikų piešinių paroda. Darbų autoriai — jaunieji amerikiečiai, Keip Kodo regiono dviejų mokyklų auklėtiniai. Piešinius iš JAV parvežė fotografas Zinas Kazėnas, ten pernai lankęsis visuomeninės organizacijos „Menininkai už taiką“ kvietimu.

● Išėjo iš spaudos Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Zoologijos ir parazitologijos instituto darbuotojų mokslų kandidatų R. Balaišio, P. Bluzmos, L. Balčiausko knyga „Lietuvos kanopiniai žvėrys“. Joje apibūdinami aštuonių rūšių kanopiniai — šernas, briedis, taurasis ir dėmėtasis elnias, stirna, danielius, stumbras, muflonas. Tai dešimtoji knyga, pradedant „Lietuvos vabalais“, kuri davė pradžią tokio pobūdžio leidiniams, skirtiems miškų augalams, Lietuvos medžiams, paukščiams, žuvims, grybams, drugiams ir kt.

● Šių metų balandžio 7 d. Vilniuje atidaryta tarptautinė paroda „Ultragarsas-87“.

● Per pamainą Vilniaus pieno kombinatas į butelius ir PURE PAK tarą išpilsto ir į parduotuves išsiunčia apie 200 tonų pieno ir kefyro.

● Lietuvos TSR revoliucijos muziejuje atidaryta antroji respublikinė spalvotos fotografijos paroda.

● „Minties“ leidykla išleido apybraižų rinkinį „LAIKO ŽINGSNIAI“ „Tiesos“ laikraščio 70-mečiui.

● Tarybų Lietuvoje 1987 m. V. Mickevičiaus-Kapsuko premijos paskirtos žurnalistas Kristinai Adomovič, Julijai Lenčiauskiui ir Adolfui Pauliui.

● Prieš 20 metų buvo įkurta Lietuvos—Indijos bičiulių sekcija. Tiek pat metų Lietuva palaiko partnerystės ryšius su Indijos Orisos valstija. Indijos bičiulių sekcijos įkūrimo iniciatoriai buvo Vilniaus universitetą baigę filologai Antanas Danielius ir Jonas Trinkūnas.

Rašytojai — respublikos liaudies poetas Eduardas Mieželaitis ir poetas Vacys Reimeris — už eilėraščių Indijos tema apdovanoję DŽ. NERU premija. Šia premija pažymėta ir velionio R. Mirono veikla.

● Alytaus medvilnės kombinato kultūros rūmuose dvi dienas vyko geriausių Lietuvos šokėjų kolektyvų varžytuvės, kuriose dalyvavo 70 kolektyvų. Konkursas pavadintas „Pora už poros“.

● Su Lietuvos profesinio techninio mokymo laimėjimais supažindino paroda, suruošta Vilniaus 10-ojoje profesinėje technikos mokykloje. Ši ekspozicija nemažai pakeliavo: pavyzdžiui, TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodoje Maskvoje pelnė 7 aukso, 20 sidabro ir 57 bronzos medalius. Kai Vietname vyko TSRS kultūros dienos, kuriose Tarybų Sąjungai atstovavo Tarybų Lietuva — ši paroda irgi buvo eksponuojama ten.

● Vilniuje, Rusų dramos teatre, spektaklis „Keturi lašai“ pirmą kartą pastatytas 1975 metais lapkričio 1 d. Ir štai šių metų balandžio 5 d. jis pastatytas 200-ąją kartą. Spektaklį taip pat pas save matė Tbilisio, Suchumio, Talino, Sverdlovsko ir kitų miestų žiūrovai.

Daugiau kaip šimtas šeimų dalyvavo saviveiklinės kūrybos „Graži mano šeimynėlė“ respublikiniame konkurse. Devyniolika geriausių koncertavo baigiamojoje vakaronėje, surengtoje Kaune.

Nuotraukoje: Dainuoja Plungės rajono Kontaučių kolūkio kolūkietės seserys Andrijauskaitės. K. Jurelės nuotr.

litika bus realizuota praktikoje, kaip sėkmingai pasiseks įgyvendinti penkmečio planus.

BET ŠTAI KĄ NORĖCIAU

dar pasakyti! Niekuomet anksčiau nepagalvodavau, kad taip sunku mokytis aukštesnės demokratijos. Jau kalbėjau apie „Pravdos“ ir „Izvestijos“ laikraščius, kaip aukščiausio laipsnio demokratijos mokyklą. Puikių pamokų šia prasme pateikia ir Centrinė televizija. Ir štai toks vaizdelis.

Du komunistai — partijos rajono komiteto nariai, susitikę reporterį džiaugiasi, kad savarankiškai, principingai išmokę reikšti savo nuomonę. Pavyzdžiui, partijos rajono komiteto sekretorius drg. N. (pavardės neįsiminiau) panorėjo pagelbėti apsvogusiems ūkių vadovams. Ir štai pasekmės — ne tik nepagelbėjo, bet ir pats buvo atleistas iš pareigų.

Gražu? Gražu! Bet štai kas to balsai. O Centrinės televizijos korespondento netgi neįsileidė į salę. Tam juk ir durys, kad biurokratai atsivertę nuo viešumos. Tačiau salėje buvo partijos rajono komiteto nariai. Jie turėjo dideles teises, tačiau paklusę „nurodymui iš viršaus“, užmiršę net kokį laiką gyvenam, vienbalsiai išrinko rekomenduojamą asmenį, nepasinaudoję nei savo teisėmis, nei laikmečio duota dvasia. Ir tai rodo, kaip dar autokratija savavaliuja demokratijoje, o pastaroji dar ne visuomet suvokia savo stiprybę.

Vienąkart išgirdau, kad, esą, mes dar nemokame mylėti savęs. Anksčiau tai man atrodydavo labai nekuoku, net žema. Savimyla juk. O ne! Jeigu gailimasi sudužusios puodynės, tai kaip nesigailėti savęs, nesaugoti savęs. Juk tai tiek pat, kiek ir žmogus.

Ir šis papasakotas atsitikimas, mano supratimu, parodo, kaip mes dar nemokame mylėti savęs, kokie kartais pigūs. Tai kaip mums tokiems ateiti į kokį nors kolektyvą ir tikėtis pagarbos? Būdami negražūs patys sau, nebūsime gražūs ir kitiems. Ir komunisto vardas čia nepadės.

Taigi persitvarkymų politika pereina į moralę, ir tenai irgi dirba su ugnimi...

Kronikietis

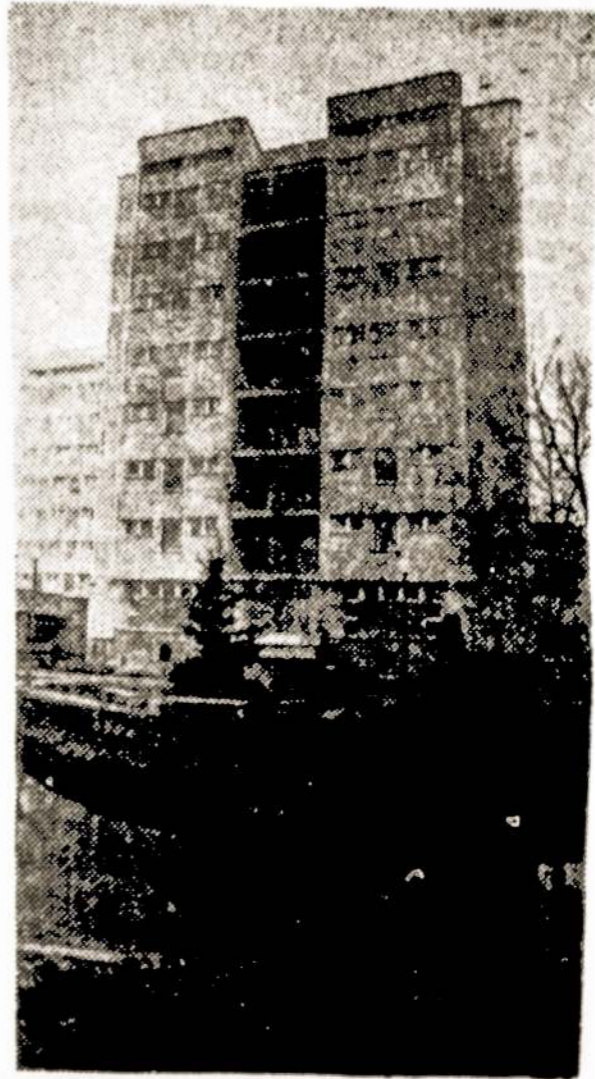
● Tarptautine sutartimi įteisintame kultūros festivalyje, kuris vyks 1987—1988 metais Tarybų Sąjungoje ir Indijoje, aktyviai dalyvaus ir Lietuva. Jau šią vasarą Vilniuje ir Kaune koncertuos indų atlikėjai, o Lietuvos kolektyvai vyks į Indiją.

TARPTAUTINIO KONKURSO LAUREATE

Graikijoje, Atėnų mieste, vyko žinomas Marijos Kalas tarptautinis vokalistų konkursas. Jame dalyvavo 31 dalyvis iš Graikijos, Kanados, Japonijos, Prancūzijos, Lenkijos, Italijos, Izraelio, Šveicarijos ir kitų šalių. Kamerinio-oratorinio dainavimo grupėje pirma vieta paskirta Lietuvos TSR valstybinės filharmonijos solistei Sigutei Trimakaitėi.

— Pirmą vietą — dalijosi įspūdingais S. Trimakaitė, — džiugina, tačiau puikiai suprantu, kad čia ne tik mano, bet ir koncertmeisterės A. Kisieliūtės, kuri dalinosi su manimi visais vargais ir rūpesčiais, visų respublikos dainininkų laimėjimas. Juk aš ne pirmoji šio konkurso laureatė iš Lietuvos. Prieš keletą metų laureato vardą M. Kalas konkurse pelnė Vilniaus operos solistas V. Prudnikovas.

Pastebesime, kad S. Trimakaitė ir V. Prudnikovas prieš porą metų yra lankęsi ir Amerikoje, susitiko su lietuviais iševiais, koncertavo „Laisvės“ salėje.

Panevėžyje atidarytas naujas sveikatingumo kompleksas. 420 lovų terapinį korpusą pastatė Panevėžio statybos tresto statybininkai. Gerai įrengtoje gydymo klinikoje įsikūrė vandens procedūrų, fizioterapijos skyriai, septynios operacinės, rentgeno kabinetai, laboratorijos.

Nuotraukoje: Panevėžio sveikatingumo kompleksas.

A. Sabaliausko nuotrauka

Pro gimtinės langus

ATRODO, KAD DABAR

suprantu, ką reiškia pasakymas: GODŽIAI SKAITYTI. Pažiūrėkite, kaip Lietuvoje skaito laikraščius. Skaitytojų ir anksčiau netrūko, bet kad rytais Vilniaus kioskuose nenusipirktum „Pravdos“ ir „Izvestijų“ laikraščius, to tikrai nebuvu. O dabar? Eilutė nuo kioskų neatsitraukia, kolei laikraščiai neišperkami. Visai nenoriu priekaištauti Lietuvos spaudai, bet jeigu ji nepavydi „Pravdai“ ir „Izvestijoms“, tai dėl to pagyrimų nenusipelnė. Šie laikraščiai išėina kiekvieną dieną ir jeigu man tektų juos apibūdinti, pasakytiau, kad tai aukščiausio rango mokykla, kurioje mokoma PERSITVARKYMO menų. Tai mokykla, kurioje aukščiausiu lygiu mokomasi demokratijos — gilesnės, sąžiningesnės, tokios demokratijos, kuri savimi išdegina visa tai, kas sutepa, juodina socializmą, kas prie jo židinio, prie jo duonos išpuiko, išgėidė pagyventi ne pagal kišenę. Apie tai kalbu su širdgėla. Jau 25-eri metai, kai esu komunistų partijos narys. Jau pražilo galva, jau netoli penkiasdešimties metų. Žodžiu, brandžiausias žmogaus laikas pragyventas partijos eilėje. Ir tai padaryta ne todėl, kad šitaip buvo tikimasi ilgesnio rublio. Jau vaikystėje, kai dar visi būname poetais, parašiau eilėraščių, ji pavadinęs „Partijai“. Pirmasis jo posmas:

Dar negausus
mano dainų lobynas,
Vilniaus, 1987 m. gegužės 28 d.

O ir daina —

kukli ir neskambi,
Bet meilės jausmas,
partijai užgimęs,
Švenčiausiais žodžiais
prakalba širdy...

Posmeliu rodau jį tai, kas mane į partiją atvedė. Ir todėl, kai girdžiu, kad šioje partijoje glaudžiasi ar glaudosi ne vienas nedorelis, — skaudu. Kiti jų, žiūrėk, sėdėjo aukštose pareigūnų kėdėse ir publikai citavo Leniną.

IR MAN JAU NEAPSIUKA

liežuvis pasakyti, kad jeigu partijos narys — tai būtinai kažkokia žvaigždėlė kitiems. Man nepakyla pirštas parodyti į autoritetą ir matyti daiktus jo akimis. Man dabar pačiam norisi atrasti teisybę, savo protu ją apvaikščioti, savo rankomis apčiupinėti ir tik tada sakyti, ką matau.

Kiti laikai stojo, sako žmonės. Bet argi tai nemiglotą? Matyt, kur kas svarbiau sužinoti, kas šituos laikus „padarė“ ir dar svarbiau — išlaikyti juos.

Asmeniškai nenorėčiau jų atiduoti į pavienių žmonių rankas. Ir jeigu teisybė, kad tuščioje vietoje net žolelė neauga, tai ne tuščioje vietoje atsirado ir PERSITVARKYMO POLITIKA. Ir garbė partijai, garbė jos vadovams, kad savo politika iššaukė visalaukinį sąjūdį, kurį dabar ir matom. Tai bene pats reikšmingiausias partijos ir liaudies vienybės rodiklis. Galutinį to vaizdą pateiks tai, kaip sėkmingai nūdienė persitvarkymo po-

JEIGU BŪTŲ PAGEIDAVIMAS

Lietuvos vaikams elementorius ir vadovėlius parūpina „Sviesos“ leidykla, įsikūrusi Kaune. Milžiniškais tiražais išleidžiamos mokymo knygos vaikams pasižymi ir aukštu pedagoginiu lygiu, ir gera poligrafija, ir originaliu paruošimu.

Tai pasakytina ir apie pačią pirmąją mokyklinio skaitymo knygą — elementorių. Lietuviško pradžiamokslis tradicijos — turtingos, tad dabartinis, naujusias, pavadintas „Vyturėliu“, yra sukaukęs visą ilgą metų elementorių leidimo patirtį. Trimis pakopomis — A, B ir C — išleistas „Vyturėlis“ daugumai mažųjų lietuviukų tapo pirmąja skaitymo ir rašto mokykla.

Be abejo, ir lituanistinių šeštadienių mokyklų išelviyoje moksliviams šie vadovėliai galėtų būti naudingi, reikalingi. Kaip žinoma, tų moksliviu ne daugėja, o vis mažėja, parūpinti tinkamos, neatšilikios nuo modernaus lietuviško švietimo reikalavimų literatūros to švietimo organizatoriams svetur yra vis sunkiau ir brangiau. Turėdami galvoje tokią padėtį, „Sviesos“ darbuotojai siūlo geranoriškai padėti užsienio lietuvių vaikams. Leidyklos vyriausiasis redaktorius Stasys Petrauskas sako, jog „Sviesos“ galėtų padovanoti apie tūkstantį „Vyturėlio“ knygų šeštadienišioms lietuviškoms mokykloms Amerikoje ir kitur.

Jeigu atsirastų toks pageidavimas, būtų pasirūpinta dovanotąsias knygas pasiūsti tiems, kas organizuoja lietuvišką švietimą svetur.

Kazys Vilnietis

KAI NEMUNAS PATVINSTA

Lietuva — ramus kraštas. Taip sakau turėdamas galvoje jos santūrias stichijas. Nebūna joje nei ugnikalnių išsiveržimų, nei žemės drebėjimų. Ko gero, labiausiai ji garsi pavasariniais potvyniais, kurie vaizdingiausiai savo didybę parodo ties Šilute. Atsilus orams, į Nemuną ir jo intakus suplūsta dideli vandenys. Kuršių marios, kurios dar būna sukaustytos ledo, nepajėgia „praryti“ didžiulės vandens masės. Vanduo užlieja laukus, pievas, kelius. Paprastai potvynis užlieja iki 20 000 hektarų pievų, jo zonoje atsiduria apie 180 gyventojų.

Kai kurie gyventojai iš užliejamoms zonos persikelia į Šilutės viešbutį arba pas savo gimnainčius. Visas perkėlimo išlaidas ir viešbučio sąskaita apmokama iš valstybės lėšų.

Šilutės rajono valdžia siūlo gyventojams persikelti į saugesnes vietas gyventi, tačiau norinčių neatsiranda. Žmonės per daug prisirišę prie gimtųjų vietų...

Buvau ant plento, jungiančio Šilutę su Rusnės miesteliu, toje vietoje, kur kelio juosta panryta po vandeniu. Iki šios vietos važiuoja autobusai. Čia išlipę keleiviai persėda į specialias mašinas — amfibijas, kurios perkelia per patvinius lankas ir išlaipina ten, kur kelias vėl išnyra iš po vandens.

Įspūdingai atrodo užlieti plotai. Tik elektros linijų stulpai ir kur ne kur apsemti namai išduoda, kad tai ne marios. Iki tokių namų nusigauti galima tik valtimi ir specialia mašina. Buvau viename tokių namų ir aš, šnekinau jo šeimininką Valterį Valenčių. Daugiau nei penkiasdešimt metų jis čia gyvena, ir kiekvienais metais jį apsemta. Kartais būdavo, kad vanduo pro pirmo aukšto langus veržėsi į namą... Tačiau išsikelti neketina — gimęs, užaugęs čia... Paklau-

6

NEUŽMIRŠTI — REIKIA TĖSTI

Kai tik fašistinės Vokietijos kariauna įsibrovė į Tarybų šalį, iš visų pakampių ėmė lįsti keršto ištroškę buržuaziniai nacionalistai. Mudu su vyru Stasiu Stulginsku bematant atsidūrėme Raguvos dabokleje. Su juo jau seniai sąskaitas troško suvesti buožės ir buvę policininkai, smetoninės politinės policijos agentai. Mūsų laimei, tik atsitiktinumo dėka tuokart viskas baigėsi gerai...

Bet neilgam. Kai įsikūrėme Panevėžyje, Pušaloto gatvėje, vyro ėmė ieškoti gestapininkai. Paskutinę akimirką jam pavyko pabėgti, o mane — atplėšę nuo šešių dienų amžiaus pirmagimio — išsivežė.

Kai iškankinta, tačiau nepalaužta grįžau į Juostininkus, kur pas motiną radau ir savo kūdikį, vyras buvo įsijungęs į „Gražinos“ partizanų būrį, kurio grupėi vėliau vadovavo. Okupantams ir jų talkininkams netrukus vėl parūpo — kur jis. Apsupę Juostininkus ir įsibrovę į mūsų trobą, apvertė viską aukštyn kojom, jo beieškodami. Aptiko daržinėje vyro slėptuvę. O joje — ginklų, nelegalios literatūros, atšiaukimų...

Tarybų Lietuvoje plačiai paminėtos žymaus lietuvių kompozitoriaus ir dirigento Stasio Šimkaus gimimo 100-osios metinės. Ta proga Klaipėdos aukštesniojoje muzikos mokykloje iškilmingai atidengtas kompozitoriaus bronzinis biustas. Jo autoriai — uostamiesčio skulptoriai V. Skirgailaitė ir D. Jefremovas.

Nuotraukoje: Prie kompozitoriaus Stasio Šimkaus biusto jo vardu pavadintoje Klaipėdos aukštesniojoje muzikos mokykloje.

B. Aleknavičiaus nuotrauka

siau, ką jis valgo, kai būna vandens atskirtas nuo Šilutės. Sako: „Gelbėtojas Klimas atveža“. Gelbėtojas Fortūnatas Klimas — Šilutės gelbėjimo stoties vyriausias naras. Dabar jis budi prie perkėlos, o nelaimingo atsitikimo atveju skuba į atsitikimo vietą. Tačiau šiais metais jam po vandeniu lįsti neteko.

A. M.

Apmastyk viską, ką sakai, bet nesakyk visko, ką mąstai.

Gero žmogaus tylus balsas, pikto — toli girdėti.

Ko sau nori, to ir kitam palinkėk.

Kas kitam kelią šviečia, tas ir pats gerai mato.

Darbą mokėk, teisybę mylėk.

Mus į Panevėžio kalėjimą išsivarė visas keturias — mane, motiną, vyresniąją seserį Oną ir vienuolikametę sesutę Marytę. Kankino, tardė, norėjo sužinoti apie Stasį, partizanus, tačiau veitui. Nieko neišgavo. Net iš mažosios Marytės.

Paskui, paleidę Marytę, mus tris išvežė į Kauną — palaikė IX forte, o po to perkėlė į Pravieniškių koncentracijos stovyklą. Ten, įkinkytos į akėčias, mes, moterys, plėšėme durpyną, iš vieno lauko galo į kitą tampėme sunkius akmenis. Šiaip sau — gestapininkų ir jų pakalikų pramogai...

Tačiau tai buvo tik mūsų kančių pradžia — vieną rytą visas mus, likusias gyvas, suvarė į prekinis vagonus, užkalė ir po ilgos, mirtinu troškuli ir badu sekiančios kelionės, išlipome toli toli — fašistinės Vokietijos pakraštyje, netoli Prancūzijos sienos įkurtoje koncentracijos stovykloje.

Darbas — katorgiškas, o maistas — tokio geras šeimnininkas net šuniui nenumesdavo. Iškankintos, išsekintos moterys bėgdavo. Tačiau jas sugaudavo ir pakardavo čia pat — mūsų akyse. Bet tai nepadėdavo — drąsesnės ir vėl bėgdavo: o gal šikart pavyks?..

Kai vieną 1944 metų liepos mėnesio vakarą, grįžus iš katorgiška sunkaus darbo, buvome nuogai išrengtos, varomos ratu ir mušamos lazdomis, nusprendžiau bėgti ir aš. Tam pritarė ir jau visiškai išsekusi mano motina. Kitą rytą aš buvau Prancūzijos teritorijoje, už 15 kilometrų nuo Bolingemo. Buvau svetimijoje, nežinomoje ir taip pat vokiečių okupuotoje šalyje...

Šešias dienas teko pratūnoti kviečių lauke, mintant vien neprisibrendusiais grūdais. Bet jie buvo tokie gardūs ir sotūs — po Pravieniškių ir Bolingemo koncentracijos stovyklų badmirių davinio.

Prabėgo jau šitiek metų, o aš niekaip negaliu pamiršti, ir jau turbūt niekada nebepamiršiu paprastų prancūzų valstiečių, kurie mane ne tik gelbėjo nuo apylinkėse patuliuojančių okupantų sargybinių, bet ir dalinosi paskutine duonos rieke.

O paskui — dienos, praleistos su prancūzų partizanais — Pasipriešinimo dalyviais, ilga ir sunki kelionė 1945-ųjų metų pavasarį iki Marselio. O kai pagaliau išlipome Odesoje, kaip didžiausias atpildas už patirtą siaubą ir kančias nuskambėjo patys brangiausi žodžiai: — Pergalė — iškovota!.. Karas pasibaigė!.. Atėjo talka!..

S. Stulginskienė

Cicero žinios

Lietuvis nubaustas

Keliais atvejais matėme spaudoje apie Petro P. Baltrūno nevykusį elgesį. Balandžio 22 d. paskelbta, kad jis nuteistas 9 metams kalėti už 1984 m. kovo 4 d. papildytą vagystę. Taipgi kaltinamas už turėjimą įvairių įrankių įsiveržimui į namus apilėšimo tikslu, taipgi pasipriešinimu areštui.

Nesmagu, kad tokiu elgesiu jis teršia lietuvišką vardą.

Moraliai nupuolęs žmogus

1985 m. spalio mėn. Michael Kishkunas buvo baustas už 10 m. berniuko ir 7 m. mergaitės išprievartavimą. Paleistas tik po \$5,000 užstatu.

Tas pats M. Kishkunas, 33 m. a., 3048 W. Columbus Ave., balan-

VAJININKAMS PAGERBTI BANKETAS BUVO NEGAUSUS

Balandžio 12 d. „Vilnius“ redakcija ir administracija buvo surengusi banketą vajininkų pagerbimui. Tikėtasi gražaus svečių skaičiaus, nes visi žinome, kad vajuos darbas nelengvas. Deja, svečių atsilankė neperdaugiausia. Svečių tarpe matėme velionės Emilijos Drobienės dukrą Augustą Sennett ir jos draugę Vicky Starr. Augusta įteikė „Vilniai“ paskutinę dovaną nuo jos mamytės \$500 ir išreiškė padėką vilniečiams, kad tinkamai atsisveikino su velione.

Taipgi į šį banketą atsilankė Russian American Women draugijos atstovės. Grupės pirmininkė Paulina Balciejy įteikė „Vilniai“ \$25 paramos nuo minčtos draugijos. Ir svečias Paul Lutka įteikė „Vilniai“ \$5. Pasirodo, draugai rusai pilnai supranta, kad svarbu dirbti pažangios spaudos platiniui. Rengimo komisija dėkoja tiems, kurie atsilankė, taipgi dėkoja vajininkams ir šauniajai šeimnininkei A. Vaitkienei bei jos talkininkei A. Pauliukienei už skoningu ir sveiku maistu pavaišinią dalyvių. Rengimo komisija

SVEIKINA SUVAŽIAVIMĄ

Dear Friends:

Enclosed is my check for \$500.00 to greet the Vilnis shareholders meeting to be held May 31st, 1987. Being aware of the excessive cost of everything now-a-days, hope this will be of some help in the non-stop insurance of this newspaper.

In conjunction with this meeting, I would like to mention my beloved departed family names, who loved and staunchly supported this newspaper, and I am sure they would be pleased with this gesture of mine.

My parents: Andrew and Magdalena Žebraitis. My two husbands: John Chesna and Prof. Benjamin Kubilius.

Sincerely yours,

Mildred-Milda Kubilius
Hot Springs, Ark.

Brangi „Vilnius“ redakcija:

Iš gilumos širdies sveikinu „Vilnius“ dalininkų suvažiavimą, laikraščio darbininkus, redaktorius ir linkiu visiems geriausios sėkmės darbuose. Taipgi sveikinu „Vilnius“ dalininkų suvažiavimą, laikraščio darbininkus, redaktorius ir linkiu visiems geriausios sėkmės darbuose. Taipgi sveikinu skaitytojus, rėmėjus ir suvažiavimo dalyvius su \$75.00.

Elizabeth V. V. Repšienė
Dorchester, Mass.

džio 28 d. areštuotas už išnokinimą trečio vaikučio, dar būdamas po užstatu. Šį kartą areštuotas ir pasodintas Cook County kalėjime.

Mirė ciceriečiai

— Balandžio 14 d. mirė James A. Zaura, 75 m. a. Palaidotas balandžio 20 d. Kazimierinėse kapinėse. Liūdi žmona, duktė, du sūnūs, jų šeimos ir šiaip daug artimų giminių.

— Balandžio 22 d. mirė Steve A. Marozas, 77 m. a. Liūdi žmona, duktė, sūnus ir jų šeimos bei kiti giminių. Palaidotas balandžio 26 d. St. Mary kapinėse, Evergreen Park, Ill.

John Feiza
Vilnis, 1987 m. gegužės 28 d.

RŪPESTINGAI APTARTI LAIKRAŠTĮ LIEČIANTYS KLAUSIMAI

Gegužės 2 dieną buvo suauktas specialus "Vilnius" bendrovės direktorių tarybos ir administracijos posėdis, kuriame buvo aptarti "Vilnius" reikalai. Ypač aptartas dalininkų suvažiavimas ir pasidalinta darbais — kas kokį darbą atliks. Sekretorė pažadėjo paruošti direkcijos ir komisijų raportus bei darbotvarkę, administratorius paruoš finansinį raportą...

Drg. A. Vaitkienė rūpinsis banketu. Šį kartą vaišės bus skirtingos. Ji prašė neišduoti "paslapties".

Nutarta parašyti keletą laiškų veikliesiems draugams, prašant juos būtina dalyvauti šiame svarbiame suvažiavime.

Administratorius davė raportą

Mirė ir palaidotas Stanley Bernot

Mus pasiekė skaudi žinia, kad balandžio 17 d. mirė buvęs veiklus pažangietis ir darbuotojas LDS Red Wings kuopos narys Stanley Bernot, 69 m. a. Velionis gimė Pensilvanijos valstijoje. Šeimoje augo trys vaikai — Stanley, Jonas ir Valerija. Dar jiems esant nepilnametėms, susirgo motina, vėliau susirgo tėvas ir mirė. Našlaičius pasiūmė globoti ir auginti motinos sesuo Onutė Jokubauskienė. Ji juos išauklėjo ir išmokslino. Jonas mirė 1979 metais. Valerija Bernot-Urbikienė Čikagos lietuviams puikiai pažįstama — muzikė ir buvusi chorų vadovė.

Velionis Stanley Antrojo pasaulinio karo metu buvo pašauktas į karo tarnybą — "Coast Guards". 1943 metais sukūrė šeimos židinį, susituokdamas su Eline Žimantaitė. Išauklėjo ir išmokslino du sūnus ir dukrą. Jo žmona taipgi gražiai reiškėsi veikime tarpe LDS

APLANKĖME ONUTĘ JOKUBAUSKIENĘ

Pastaruose keliuose parengimuose bei susirinkimuose nesimantė drg. Onutės Jokubauskienės. Vieni pas kitus teiravosi, kas atsitiko, nes ji neapleisdavo nei vieno susirinkimo ar svarbesnio parengimo. Motinos dienos proga kartu su Patėku nuvykome jos aplankyti. Radome gerai nusiteikusių ir pasiilsint po viešnagės pas sūnų ir jo šeimą. Pirmiausia pasakė, kad turėjusi labai skaudų įvykį. Mirė jos sesutės sūnus Stanley Bernot, 69 m. a., kurį O. Jobubauskienė užauginusi ir labai mylėjusi, nes jis visuomet atėidavęs jai į talką darže apdirbti žemės. Tai pasakiusi, labai susijaudino ir apsišlycė ašaromis.

Šiaip ji turi puikią atmintį, nors sunkiau su klausa. Onutė sako, kad už trejų metų ji sulauksianti viso šimto metų. Palinkėjome jai būti sveikai ir sėkmingai sulaukti to garbingo amžiaus — ŠIMTO metų. Vilnietė

LINKĖJIMAI ČIKAGIEČIAMS

Žymioji muzikė ir buvusi chorų vedėja Onutė Petrutienė-Peters rašo iš Rockland, Mass., ir prašo pasveikinti visus jos buvusius draugus ir drauges, ypač dainos mėgėjus, ir palinkėti geros bei tvirtos sveikatos. Be to, ji gražiai Vilnis, 1987 m. gegužės 28 d.

iš vadininkams pagerbti banketo. Jis pažymėjo, jog nežiūrint, kad banketas buvo negausus svečiais, bet laikraščiai davė gražios paramos. Gautas sveikinimas ir iš rusų organizacijų.

Kilo mintis suruošti dar vieną ekskursiją šiemet į Tarybų Lietuvą apie spalio mėnesį. Palikta direkcijai tuo reikalu tartis su ekskursijų įstaigomis.

Reikia tikėtis, kad šis "Vilnius" dalininkų suvažiavimas (gegužės 31 d. 10 val. ryto savoje salėje) bus sėkmingas ir gausus. Nuo jo daug priklausys laikraščio ateitis.

Kurie neturite šėrų ir negalėsite dalyvauti suvažiavime, būtina atsilankyti į banketą, kuris prasidės 1 val. dieną. Sekr. J. M-nė

jaunimo. Vykusiai rašinėjo į "Vilnius" anglišką skyrių. Vėliau jie persikėlė gyventi į Lockport, Ill., tai mes juos mažiau matydavome mūsų sueigose.

Velionis kurį laiką skundėsi širdies negalavimais, bet vis dirbinėjo, iki jo širdis visai sustojo plakusi. Buvo palaidotas balandžio 20 dieną. Į laidotuves susirinko daug draugų ir pažįstamų. Arti 40 kupinų palydovais automašinių palydėjo į kapines, Lemont, Ill., kur ir buvo palaidotas.

Taip buvo baigta palyginamai dar jauno vyro paskutinė kelionė. Be žmonos, vaikų ir sesutės, daugiausia sielėjosi jo mylima teta Onutė Jokubauskienė. Kaip ji pati pasakė, tai buvęs jos mylimiausias auklėtinis, kuris ją mylėjęs kaip tikras sūnus.

Lai Jam būna amžina ramybė. Šeimos Draugė

apdovanojo Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugiją, pasiūkėdama už kelis metus.

Onutė primena, kad jau gerokai išsiilgusi Čikagoje paliktų kilnios idėjos draugų. Žada, progai pasitaikius, juos aplankyti ir tą ilgą sumazinti. Mes čikagiečiai taipgi esame labai išsiilgę jos. Esame dėkingi, kad ji mūsų nepamiršo.

Kultūrietė

PASIGEDOME ANT. GRINO

Kapų puošimo dieną bevaikščiūdami po Lietuvių Tautines kapines vis žiūrinėjome, iš seno įpratimo, ar nesutiksime veiklaus Antano Grino. Deja, jau virš trejų metų, kai jis ilsisi šaltame kape. Tad aplankėme jo kapą, prisimėnėme jo nuoširdumą pažangiai spaudai ir visam pažangiam judėjimui, kurį jis dosniai rėmė.

Jo atlikti naudingi darbai pažangos labui nebus jo draugų užmiršti. Lai jam būna ramu ilsėtis šaltame kape. Vilnietė

SMAGI ŽINUTĖ

Nuoširdžioji ir veiklioji pažangietė drg. Anielė Dočkienė gegužės 6 dieną pergyveno sėkmingą akies operaciją. Teko su ja susėkti, sakė, kad jau gegužės 14 d. "Vilnius" numerį sėkmingai paskaičiusi. Tai tikrai smagi žinia. Reikia tikėtis, kad "Vilnius" dalininkų suvažiavime ją sutiksime. V-tė

Aplankykite Lietuvą

Šiemet "Vilnius" administracija ir vėl organizuoja laikraščio skaitytojų tris turistines grupes vykti pasisvečiuoti Lietuvoje. Kaip paprastai esti, "Vilnius" turistinės grupės Lietuvoje pabuvoja dešimt dienų. Šiemet irgi tiek pabuvo ir, be to, dar grupės globos "Tėviškės" draugija, dažnai turistams leidžianti nuvykti ir į savo tėviškes.

PIRMA GRUPĖ iš Čikagos išskrido gegužės 11 d.

ANTRA GRUPĖ iš Čikagos išskris liepos 13 d., New Yorke staptels porai valandų ir išskris į Belgradą. Čia liepos 14-tos dienos naktį pernaktuos ir kitos dienos rytą išskris į Maskvą. Čia vėl pernaktuos ir liepos 16 d. rytą išskris į Vilnių. Lietuvoje pabuvo 10 dienų ir liepos 26 d. išskris į namučius vėl per Maskvą, Belgradą, New Yorką. Čikagoje atsiras liepos 27 d. (pirmadienį) po pietų.

Ši kelionė su visu turistų užlaikymu ir išlaidomis, susijusiomis su grupės išvykomis iš Vilniaus, kaštuos į abi puses iš Čikagos \$1,860.00, iš New Yorko \$1,810.00.

TREČIA GRUPĖ iš Čikagos išskris rugpjūčio 17 d., New Yorke staptels porai valandų ir išskris į Belgradą. Čia rugpjūčio 18-tos dienos naktį pernaktuos ir kitos dienos rytą išskris į Maskvą. Čia vėl pernaktuos ir rugpjūčio 20 d. išskris į Vilnių. Lietuvoje pabuvo 10 dienų ir rugpjūčio 30 d. išskris į namučius vėl per Maskvą, Belgradą, New Yorką. Čikagoje atsiras rugpjūčio 31 d. (pirmadienį) po pietų.

Ši kelionė su visu išlaikymu ir išlaidomis, susijusiomis su grupės išvykomis iš Vilniaus bei turais, kaštuos į abi puses iš Čikagos \$1,765.00, iš New Yorko \$1,715.00.

Visoms trimis grupėms bus iš Vilniaus išvykos į Kauną, Panevėžį, Palangą ir pagal pasirinkimą į Druskininkus, Rumiškes ir Trakus.

Norintys kuria nors grupe vykti, skubėkite užsiregistruoti, nes grupėse vietų skaičius ribotas. Pirmoji grupė netgi jau sukomplektuota. Jeigu tik kas nors atsisakytų, tik tada šioje grupėje vieta atsirastų.

Taipgi tenka pažymėti, kad pageidaujantys viešbučiuose gyventi po vieną, prie minėtų kelionės kainų turi pridėti po \$200.

Dėl daugiau informacijų ir registracijos reikalu kreipkitės:

"Vilnius" Administracija
3116 S. Halsted St.
Chicago, Ill. 60608
Telefonas: 1 (312) 842-7325

P.S. Prašome, šią žinią praneškite savo giminėms, draugams bei pažįstamiems.

"VILNIUS" ADMINISTRACIJA

Mirę lietuviai

— Balandžio 10 d. mirė Stasys Arnauskas, 77 m. a. Gyveno St. Petersburg, Fla. Pirmiau gyvenęs Čikagoje, už tai parvežtas palaidoti Kazimierinėse kapinėse. Gimė Lietuvoje, Virbalyje. JAV-se išgyveno 37 metus. Liūdi duktė ir jos šeima.

— Balandžio 22 d. mirė Jonas Juodvalkis, 75 m. a. Gimė Lietuvoje, Zarasų rajone, Nečekų kaime. JAV-se išgyveno 30 metų. Liūdi žmona, duktė, trys sūnūs ir jų šeimos. Palaidotas balandžio 25 d. Kazimierinėse kapinėse.

— Balandžio 22 d. mirė Jonas Valaitis, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Šakių rajone, Bublelių apylinkė, Raugalų kaime. JAV-se išgyveno 38 metus. Liūdi brolis ir jo šeima bei kiti giminės. Palaidotas balandžio 27 d. Kazimierinėse kapinėse.

— Balandžio 25 d. mirė Jonas Petraitis, 88 m. a. Gimė Lietuvoje, Tauragės rajone. JAV-se išgyveno 34 metus. Liūdi žmona, sūnus ir jo šeima bei kiti giminės. Palaidotas balandžio 29 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Balandžio 26 d. mirė vienuolė Anna (Mary) Manikas, sulaukusi senatvės. Vienuolyne išgyveno 70 metų. Liūdi daug artimų giminų. Palaidota balandžio 29 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Balandžio 28 d. mirė Juozas G. Zenkus, 75 m. a. Gimė Lietuvoje. Į JAV atvyko po Antrojo pasaulinio karo. Liūdi sūnus ir jo šeima, brolis, dvi seserys ir jų šeimos. Palaidotas gegužės 2 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Gegužės 2 d. mirė Jeronimas Tunkis, 66 m. a. Gimė Lietuvoje, Daugeliškyje. JAV-se išgyveno 38 metus. Liūdi žmona, duktė ir jos šeima, kiti giminės. Palaidotas gegužės 5 dieną St. Joseph kapinėse, Pekin, Ill.

— Gegužės 2 dieną mirė Juozas Jaksonas, 90 m. a. Gimė Lietuvoje, Kaune. JAV-se išgyveno 38 metus. Liūdi žmona, duktė, sūnus ir jų šeimos bei kiti giminės JAV-se ir Lietuvoje. Palaidotas St. Joseph kapinėse, Lansing, Mich.

— Gegužės 3 d. mirė Juozas Šnekutis, 87 m. a. Gimė Lietuvoje, Vilkauskio rajone, Pajevonio apylinkėje. JAV-se išgyveno 25 metus. Liūdi sūnus, trys dukterys ir jų šeimos. Palaidotas gegužės 7 dieną Lietuvių Tautinėse kapinėse.

— Gegužės 3 d. mirė Gediminas Gudauskas, 37 m. a. (dr. ir muzikės Gudauskų sūnus). Gyveno Los Angeles, Calif. Liūdi tėvai, brolis, sesuo ir jų šeimos. Palaidotas gegužės 7 d. Čikagoje, Lietuvių Tautinėse kapinėse.

**PASKUTINIS PRIMINIMAS
IR PRASYMAS**

Dar kartą primename, kad laikraščio "Vilnis" dalininkų suvažiavimas įvyks šį **sekmadienį**, gegužės 31 d., 10 val. ryto, "Vilnius" salėje, 3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

Prašome visus delegatus atsilankyti laiku ir rūpestingai aptarti visus svarbius "Vilnij" liečiančius reikalus.

Po suvažiavimo, 1 val. bus banketas. Kurie nedalyvausite suvažiavime, pasistenkite atsilankyti į banketą ir maloniai praleisti laiką gražioje vilniečių šeimoje.

"Vilnius" direkcija ir adm.

**TRYS METAI BE MYKOLO
MARAZO**

Pas žmones yra įprasta sakyti, kad laikas greičiau bėga negu tvirtuolis aras lekia, kad laikas ilgai nei užgydo visas žaizdas... Bet faktinai, ne visi žmonės vienodai jaučia. Šiandien trys metai, kai gegužės 28 d. sustojo plakusi Mykolo Marazo jautrioji širdis.

Nežiūrint, kad per 18 metų jį

kankino nelaboji paralyžiaus liga, jis vis svajojo ir tikėjosi aplankyti savo gimtąjį kraštą Lietuvą ir gyvu žodžiu pasakyti, kaip jis jautėsi svetimoje padangėje ir kiek jis sielojosi bei troško į ją sugrįžti, pasidžiaugti naujuoju Tarybų Lietuvos žmonių gyvenimu. Bet jo širdis pavargo, kilnieji troškimai likosi neįvykdyti. Gaila!

Lai Jam, užmigusiam neatbundu damu miegu, būna amžina ramybė.

Julija

**ADELĖ COPIN GRĮŽO
IŠ LIGONINĖS**

Per pastarąsias porą savaitių drg. Adelė Copin buvo ligoninėje, kur jai tikrino sveikatą. Nors, kaip gydytojai sakė, nebaigė tikrinti, bet ligonė "atsiprašė" gydytojo ir gegužės 14 d. grįžo į namus, nes gegužės 20 d. pas jucs turėjo atvykti Adelės brolio sūnūs Karlas ir Walteris Galeckai iš Sao Paulo, Brazilijos. Kaip jie ilgai svečiuosis, neteko sužinoti. Teta Adelė nori su brolyviaisiais pasisvečiuoti, už tai matomai skubėjo grįžti į namus.

Vilnietė

**LIŪDNA TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
MYKOLAS MARAZAS**

Šiandien, gegužės 28 d., sukanka lygiai trys metai nuo to skaudaus įvykio, kai negailestinga mirtis užgesino mano mylimo vyro Mykolo Marazo šviesaus gyvenimo liepsnelę.

Liūdna ir skaudu, kad jam gyvenime tiek daug teko pergyventi ir iškentėti, nes žiauri paralyžiaus liga jį lydėjo per 18 metų, o pavargusi širdis sustojo plakusi 1984 metais gegužės 28 dieną. Matyt, Gamta ne visus vienodai globoja...

Likusi viena dažnai prisimenu jo skaudžius pergyvenimus ir gražius išsireiškimus bei troškimą tęsti gyvenimą pirmyn.

Lai Jam būna amžina ramybė šioje svečioje žemėje, o aš minėsiu jo kilnius darbus ir troškimus, kad pasaulyje visiems laikams užviešpatautų pastovi taika ir draugiškas sugyvenimas tarp tautų. Tai darysiu iki manoji širdis plaks.

Liūdinti žmona

JULIJA MARAZIENĖ-SKEBERDYTĖ

Liūdnas prisiminimas mirusiųjų

Su gilia pagarba ir liūdėsiu prisimename visus mūsų mirusius klubo narius, kurie prisidėjo įsteigti ir dalyvauti klubo veikloje už taiką ir pažangą.

Reiškiamo gilią užuojautą artimiesiems.

LITHUANIAN SENIOR CITIZENS CLUB
VALDYBA ir NARIAI
St. Petersburg, Fla.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Kapų puošimo šventės proga su liūdėsiu prisimenu mirusius savuosius idėjos draugus-drauges.

Jų niekad neužmiršiu ir gerbsiu jų atliktus gerus darbus.

BRUNO GELGOTAS
(San Diego, Calif.)

**LIŪDNAS PRISIMINIMAS
AUGUSTO IR MARYTĖS GELBUDŲ**

Augustas Gelbuda

1882-VIII-28—1951-XI-1

Gimė Lietuvoje, Kelmaninių km., Balbieriškio par.

Marytė Avietaitė Gelbudienė-Bagdon

1890-IV-17—1959-VI-12

Gimė Lietuvoje, Kalvarijos valsč.

Priklausė prie Ex-Mainierių klubo ir choro, Lietuvių Moterų Kultūros klubo, Lietuvių Dailės ir Dramos klubo.

Mes dėkingos ir labai laimingos, turėjusios tokius pažangius tėvelius, kurie per visą savo subrendusį gyvenimą rūpinosi žmonių liaudies gerove ir veikė dėl šviesesniės ateities darbo žmonėms. Mes bandysime sekti jų pėdomis.

Lai jie ramiai ilsisi Lietuvių Tautinėse kapinėse tarp giminių ir senų draugų.

Dakterys — NELLIE DE SCHAAP (LOUIS)
DELA KENT (DAN) ir šeima

IN LOVING REMEMBRANCE

On the occasion of Memorial Day, I fondly and sadly remember all members of the Zebraitis, Chesna and Kubilius family who departed this earth, and who now rest in Peace at the Lithuanian National Cemetery.

EDWARD ZEBRAITIS 1905-1923
ANELIA (CHESNA) GRICIUS 1882-1933
MAGDALENA ZEBRAITIS 1872-1953
ANDREW ZEBRAITIS 1874-1967
JOHN CHESNA 1902-1972
ONA KUBILIUS 1899-1972
BENJAMIN KUBILIUS 1891-1985
CATHERINE ZEBRAITIS 1911-1986

In retrospect: All of them have been the "wind beneath my wings." As long as there is breath within me, I shall treasure the memories they left behind.

Their love and guidance, gave me the joy for living.

MILDRED (CHESNA) KUBILIUS
(Hot Springs, Ark.)

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Feizų šeimos mirusių

Liūdnai praslinko 58 metai, kai netikėtai iš gyvųjų pasitraukė Stanislovas Feiza (1929 m.), sulaukęs tik 10 metų amžiaus, o 1962 m. pasitraukė tėvas Jonas Feiza, sulaukęs 72 m. amžiaus.

Patėvis Jeronimas Jelgauskas iš gyvųjų atsiskyrė 1968 m., o Antanas Feiza — 1972 m., sulaukęs 56 metų amžiaus.

Liūdnai praslinko 7 metai, kai iš gyvųjų netikėtai atsiskyrė mano motinėle Veroniką Feiza-Jelgauskienė. Mirė 1978 metais birželio 14 dieną.

Jų nėra tarp mūsų, bet jų pavyzdingas ir gražus gyvenimas pasiliko mano ir kitų artimųjų neužmirštas. Liūdi sūnus John Feiza ir kiti gimėš bei draugai šioje šalyje ir Lietuvoje.

There is a link death cannot sever,
Love and remembrance last forever.

Liūdintis sūnus JOHN FEIZA

Vilnis, 1987 m. gegužės 28 d.